

Znanje, življenje in večnost: Simpozij v spomin Andražu Žvabu

S posvetom, na katerem se bomo zbrali v torek, 8. junija 2021 ob 14. uri v Layerjevi hiši v Kranju, se spominjamo Andraža Žvaba, pokojnega etnologa in kulturnega antropologa, erudita, človeka različnih talentov, znanj in zanimanj, enkratne osebnosti, ki v svetu, v katerem se je znašel, preprosto ni mogel izživeti svojih sanj in iskanj.

Profesorji na oddelku se ga spominjamo kot izjemnega študenta, ki je pokazal enako zavzetost in delo pri najrazličnejših predmetih, kolegi ga imamo v spominu kot pronicljivega opazovalca in drznega sogovornika: povsod je navdušil z nadpovprečnostjo. V časih, ko povprečneži čislajo odličnost, je nadpovprečnost, ki izhaja iz resnega dela, značilnost vse redkejših duhov, ki jemljejo resno najprvotnejšo človeško radovednost, najpomembnejšo zvedavost duha, ki se hoče prebiti do spoznanja, do resnice, do večnosti.

Andraž Žvab se je po diplomi iz etnologije in kulturne antropologije usmeril v iskanje temeljev znanja, kot so ga na Slovenskem razvijali zgodnji učenjaki, ko še niso ločevali med kemijo in alkimijo. Poleg slednje in njenih zagonetk ga je zanimala tudi tista resnica, ki jo lahko zasluži le svobodni duh, v mističnih obzorjih neznanega, v kontemplaciji resničnega in navideznega. Alkimiji se je nameraval posvetiti tudi v globljem raziskovalnem smislu, a mu življenjske razmere tega niso dopustile. Človeško življenje je krhko, še posebej če vanj poseže usoda, ki je močnejša od njega. Kemija namesto alkimije.

Na spominskem posvetu se bomo tisti, ki smo se srečevali z Andražem v najrazličnejših okoliščinah, spomnili nanj na različne načine. Na področju etnologije oziroma kulturne antropologije so ga najprej zanimali ameriški staroselci, še posebej na njenem severozahodnem delu, ves čas je kazal zanimanje za antropologijo religije, imel pa je tudi ostro oko za obrobne družbene pojave in specifične skupnosti.

Spomnili se bomo tudi na njegovo pionirsko delo v iskanju virov najzgodnejše znanosti na območju Slovenije ter alkimije in magijskih praks. Predvsem pa se ga bomo spomnili kot človeka, ki je živel zunaj in onkraj kalupov povprečnosti.

Na spominskem simpoziju bodo o Andražu Žvabu in njegovem delu ter zapuščini spregovorili:

14.00-15.00

Grega Hribar, Andraž, prijatelj, sopotnik

Uršula Lipovec Čebren, Nekaj besed o Andražu Žvabu, diplomantu etnologije in kulturne antropologije

Blaž Bajič, Andraž Žvab, etnološki sopotnik

Andraž Magajna, Zbirka Andraža Žvaba na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo

15.30-16.30

Stanislav Južnič, Andraž kot gorenjska reinkarnacija Janeza Friderika Raina

Igor Škamperle, Alkimija kot prostor imaginacije in človekove preobrazbe:

Velika ljubezen Andraža Žvaba

Miklavž Komelj, Nekaj spominskih utripov o Andraževih stikih

17.00-18.30

Katarina Bratož Vidmar, Srečevanja z Andražem Žvabom in vrata neznanega

Jernej Rejc, Andraž Žvab kot kolega med študijem

Rajko Muršič, Ni prostora za genije: Andraž Žvab in slovenska znanost

Mirjam Mencej, O diplomskem delu Andraža Žvaba

Boštjan Kravanja, Antropologija religije in zanimanja Andraža Žvaba

Spominski simpozij organizirata Oddelek za etnologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Slovensko etnološko in antropološko združenje Kula.

Izvedba simpozija: Layerjeva hiša Kranj.

Fotografija: Grega Hribar.